
CZIGÁNY GYÖRGY

Tíz mondat a kerékpárról

Tudom, bicikli: e néven hordozza ámulni való köznapiságát, ezért templomi béke az ő elhagyatott heverése parti töltés tövében, mondjuk a Varga-kőnél, ezért zörrenti józanul ránk láncát poros ösvényen, kattog szerényen, szuszog zárkózott nyugalommal, miközben szentségtartó ragyogást, napfény-trillákat perdít küllői közt.

Anyá, Apa is velem volt: átvágtunk az abdai réten, felnyíló sorompóra várunk, (gémeskút: frivol piros és fehér) közelgő dübörgésre fülelünk fél lábbal földön, fél testtel a megdőlt biciklin lusta hintáztatásban, itt katángkóró kékíti be a mezőt s még mit sem sejtünk Radnóti Miklós keresztútjáról, hanem már Börcs parasztházai vetik ránk s rántják le rögtön rólunk árnyékukat: varjak, nyárfák, szélsuhogás hangjaiban búvik meg a csend, ezzel érkezünk a vízitelep szénszagú gyárkéménye alá (s nem is tudom, miért álltunk meg Győrben a Rába-szabályzó előtt?), itt mindenestre a szűk folyó bokrainak illatos fecsegésével teljes a szivattyúgépek olajos lehelete is.

Szeleteli a naplementét visszafelé is, látványdarabkákat dob fel, megpörgeti a pillanatokot zsonglőrként: vadsóskalevelet, cseréptetőszőgleteket együtt repít el, hepe-hupa homokra terít felhő-karéjt, ami azután tüstént elmarad mögöttünk, – elcsatangolt bárány e szelíd hajszában. Vázára ültet álmot, gyöngye leánykát, gyermek-titkokat, vén ember egykedvű pedál taposását túri, meg-meginog ugyan komikus-sántán, „kicsit ázottan” bil-len, mégis elringatja a bölcs halál-sejtelmeket és útja csak a sebesség kamasz sodrában nemesedik sas-, vagy boldog angyal-suhogássá: mindig gyors kerékként forgat vágyat és célt, talán mert a szeretet hajtja, mely mozgat napot, biciklit, csillagot. A kormány-hajlat csillogását is ez ajándékozza a Zenede sárga falán a pityergő vakolatnak.

Elveszett. Tegnap tűnt el, tegnapelőtt, hatvan éve. Lesem minden sarkon, mint pilóta leányom a Vérmezőről egykori otthonának ablakait: mikor nyílnak meg végre?! Nem értem – mondja Ildikó –, kik bitorolják ezt a házat s mikor mehetünk oda vissza? Már nem lehet sok hátra. Talán fogom a biciklit (azt a régi pirosat, amivel jól nekimentem a fának), nyakamba veszem a macskát és kibiciklizem az időből.

